

POSTANOWIENIE

18 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

na posiedzeniu niejawnym 18 grudnia 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa P.W.
przeciwko T.K. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą A. w Ł.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej P.W.
od wyroku Sądu Okręgowego w Łomży
z 19 sierpnia 2024 r., I Ca 125/24,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. obciąża kosztami postępowania kasacyjnego powoda, pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 9 sierpnia 2024 r. Sąd Okręgowy w Łomży oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Łomży oddalającego powództwo o zapłatę przez pozwanego na rzecz powoda kwoty 51 000 zł z ustawowymi odsetkami od 25 sierpnia 2020 r. do dnia zapłaty.

W skardze kasacyjnej, w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, powód wskazał przyczyny kasacyjne określone w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398¹ § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących

dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Powołanie się na przyczynę kasacyjną przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania przez stronę skarżącą, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania, w drodze stosownego jurydycznego wyводу, na czym owe wątpliwości polegają, a także że mają one poważny oraz rzeczywisty charakter i ich rozstrzygnięcie wiąże się z rozpatrywaną sprawą i jest istotne z punktu widzenia wyniku postępowania oraz publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (por.m.in. postanowienia z 15 października 2002 r., II CZ 102/02, niepubl.; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, niepubl.; z 8 lipca 2008 r. I CSK 111/08, niepubl.; z 20 listopada 2015 r., III CSK 269/15, niepubl.; z 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, niepubl.; z 3 sierpnia 2017 r., IV CSK 85/17, niepubl.; z 7 grudnia 2017 r., I CSK 499/17, niepubl.; z 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 571/17, niepubl.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego skarga kasacyjna

jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., jeżeli zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, niepubl.) i w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2015 r., III CSK 198/15, niepubl.; z 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, niepubl.; z 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, niepubl.; z 27 października 2016 r., III CSK 217/16, niepubl.; z 29 września 2017 r., V CSK 162/17, niepubl.; z 7 marca 2018 r., I CSK 664/17, niepubl.; z 18 kwietnia 2018 r., II CSK 726/17, niepubl.; z 5 października 2018 r., V CSK 168/18, niepubl.).

Przyczynę kasacyjną określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. skarżący uzasadnił potrzebą ustalenia, czy do roszczeń odszkodowawczych dochodzonych na podstawie art. 471 k.c. z tytułu nienależytego wykonania umowy o dzieło, bieg terminu przedawnienia liczony jest od dnia powstania szkody, tj. jego wymagalności, czy też od dnia odbioru dzieła i w związku z tym wyjaśnienia, czy do roszczeń odszkodowawczych związanych z nienależycie wykonaną umową o dzieło, opierając się o reguły wykładni funkcjonalnej i celowościowej, można posłużyć się regułami określonymi w art. 120 § 1 k.c. i zastosować 2-letni termin przedawnienia od dnia powstania szkody.

Uzasadniając zaś przyczynę kasacyjną przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. skarżący wskazał, że istnieje konieczność rozpatrzenia przez Sąd Najwyższy naruszenia przepisów prawa procesowego, zwłaszcza art. 233 § 1 w związku z art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c., polegającego na przejęciu przez Sąd II instancji za własne ustaleń faktycznych Sądu I instancji bez jakichkolwiek merytorycznych rozważań w tej kwestii, w sytuacji gdy zarzuty apelacji - poza naruszeniem prawa materialnego - obejmowały przede wszystkim uchybienia w zakresie dowolnej i nielogicznej oceny zgromadzonego materiału dowodowego, co skutkowało tym, że zarzuty apelacyjne

w ten sposób nie zostały rozpoznane.

Zgodnie z jednolitym stanowiskiem Sądu Najwyższego, wymaganie określone w art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. nie jest tożsame z określonym w art. 398⁴ § 2 k.p.c., co oznacza, że skarżący powinien odrębnie przytoczyć podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie i odrębnie uzasadnić wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, nawet jeżeli argumentacja prawna może się w pewnym zakresie pokrywać (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, Nr 10, poz. 156; z 5 czerwca 2001 r. IV CZ 45/01, OSNC 2001, Nr 10, poz. 157; z 10 stycznia 2003 r. VCZ 189/02, niepubl.; z 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, niepubl.; z 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16, niepubl.; z 11 kwietnia 2018 r., V CSK 547/17, niepubl.; z 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 567/17, niepubl.). Uzasadnienia przyczyn kasacyjnych, kwalifikujących przyjęcie skargi do rozpoznania, Sąd Najwyższy nie może doszukiwać się w uzasadnieniu podstaw, niezależnie od tego, że chodzi w tym wypadku o zupełnie odmienne metody argumentowania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 31 stycznia 2020 r., II CSK 432/19, niepubl., z 15 grudnia 2006 r., III CZ 93/06; nie publ. i z 18 kwietnia 2012 r., ICSK 520/11, niepubl.).

Skarżący nie przedstawił przekonującego wyводу, że zachodzi potrzeba kolejnej wypowiedzi Sądu Najwyższego dotycząca przedawnienia roszczeń wynikających z umowy o dzieło, a dotychczasowa wykładnia art. 646 k.c. wymaga zmiany, nie wskazywał również na mające występować w orzecznictwie rozbieżności. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest stanowisko, zgodnie z którym norma art. 646 k.c. określa samodzielnie początek biegu terminu przedawnienia wszystkich roszczeń z umowy o dzieło i stanowi regulację szczególną w stosunku do art. 120 k.c. Wyjaśniono również, że użyte w art. 646 k.c. określenie „roszczenia wynikające z umowy o dzieło” obejmuje także roszczenia o naprawienie szkody, co oznacza, że termin przedawnienia roszczenia o naprawienie szkody wynikającej z nienależytego wykonania umowy o dzieło przysługującego na podstawie art. 471 k.c. rozpoczyna bieg w chwili określonej w art. 646 k.c. (zob. np. uchwałę Sądu Najwyższego z 15 grudnia 2024 r., III CZP 19/24, OSNC 2025, nr 3, poz. 29; wyrok Sądu Najwyższego z 16 kwietnia 2024 r., II CSKP 1313/22, niepubl.; postanowienie Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2018 r., II

CSK 182/18, niepubl.; postanowienie Sądu Najwyższego z 4 kwietnia 2019 r., V CSK 444/18, niepubl.). Przyczyna kasacyjna z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. nie została zatem przez skarżącego wykazana.

Nie została również wykazana oczywista zasadność skargi kasacyjnej, którą skarżący powiązał z zarzutem naruszenia art. 233 § 1 w związku z art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c. Skarżący nie wyjaśnił we wniosku, jaki wpływ na wynik sprawy ma ewentualne naruszenie przez Sąd Okręgowy wskazanych przepisów, zważywszy, że zasadniczą podstawą oddalenia apelacji była przyjęta przez Sąd Okręgowy ocena dotycząca przedawnienia roszczenia, a podważana w apelacji ocena dowodów i ustalenia faktyczne, których nieuprawnione przyjęcie za własne zarzuca Sądowi Okręgowemu, nie dotyczyły okoliczności istotnych dla powyższej kwestii. Wpływ zarzucanego naruszenia na wynik sprawy wymagałby w okolicznościach sprawy uprzedniej oceny zasadności podstawy kasacyjnej w postaci naruszenia prawa materialnego, co nie jest dopuszczalne na etapie przedsądu i wyklucza oczywistą zasadność postawionego zarzutu procesowego.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Roman Trzaskowski

(M.M.)

[a.ł]